

Nr 393.

Av herr **Olsson** i Staxäng, *angående utredning av möjligheten att koncessionera skärgårdstrafiken för passagerarebefordran i regelbunden fart.*

Skärgårdstrafiken särskilt sommartid har visat sig skapa komplicerade problem inte bara för trafikföretagen utan även och i alldeles särskild grad för den bofasta skärgårdsbefolkningen. Den våldsamma överdimensionering av trafiken, som flerstädes blivit en följd av möjligheten att utan större kostnader och andra svårigheter när som helst för kortare eller längre tidrymd under sommaren starta och driva med de reguljära trafikföretagen konkurrerande sådana av uteslutande säsongmässig spekulationskaraktär, har fått sådana återverkningar för allmänheten, att det måste starkt ifrågasättas, huruvida ingenting bör göras för att skydda den reguljära trafiken och stävja en otillbörlig konkurrens.

Såsom förhållandena numera urartat, utveckla trafikföretagen en mördande konkurrens med priser och båturer. En mycket stor del av den trafikerande allmänheten har stora olägenheter av denna konkurrens, och för den bofasta skärgårdsbefolkningen är den till uppenbar skada. De ruinerande 25-öresturer, som båtöretagen i exempelvis Göteborgs skärgård för något år sedan måste tillämpa, innan den illojala konkurrensen kunde bortopereras, hotade att omintetgöra den trafik vintertid, som skärgårdsbefolkningen är så ytterligt beroende av. Vintertrafiken måste ju med hänsyn till den starkt minskade trafikvolymen resultera i ganska betydande förluster, och det är förenat med kännbara uppoffringar att upprätthålla denna i en omfattning, som svarar mot behovet. Det är vinsten från badgästtrafiken sommartid, som skall finansiera den reguljära trafiken i övrigt samt möjliggöra underhåll, modernisering och förnyring av flottan. Om trafikmöjligheterna sommartid icke kunna ekonomiskt utnyttjas till följd av ohämmad konkurrens, bli de reguljära företagen, vilka efter bästa förmåga söka tillgodse det ordinarie trafikbehovet, ur stånd att fullgöra denna sin uppgift, och följderna därav måste bli, att skärgårdsbefolkningen löper allvarlig risk att få sämre eller inga alls trafikförbindelser vintertid.

Skärgårdsbefolkningen vore bäst betjänt av en väl dimensionerad trafik, avpassad efter behovet på samma sätt, som för närvarande den yrkesmässiga biltrafiken för gods- och personbefordran regleras. För skärgårdens vidkommande yppa sig olägenheterna av det nuvarande osäkerhetstillståndet inte minst däri, att öarna sommartid särskilt under veckohelgerna över-svämmas av mindre önskvärda element, som förstöra trevnaden för stam-publiken bland badgästerna, särskilt familjer med gamla och barn, vilka betyda en icke oväsentlig extrainkomst för skärgårdsborna. De sociala åter-

verkningarna av 25-öresturerna på öarna kunna avläsas bl. a. vid de första hösttingen i ett icke ringa antal åtal för särskilt fylleri osh slagsmål, och dock är det säkerligen endast ett fåtal fridstörare, som kunna befordras till laga näpst. Invasionen tvingar kommunen att hålla sig med flera extra polis- och ordningsmän sommartid och till utgifter för arrestlokaler. Det finnas skärgårdssamhällen där kommunalfullmäktige själva ha varit tvungna att begära koncession för trafiken och tillsatt kommitté med uppgift att hålla ett vaksamt öga på eventuellt uppdykande konkurrenser till de trafikföretag, som nu ombesörja trafiken.

Det synes mig vara ett betydande allmänintresse, att trafikföretag, som visa sig kunna sköta skärgårdstrafiken för personbefordran till allmänhetens fördel och som anstränga sig för att upprätthålla mönstergill ordning i trafiken, utöka sina möjligheter att betjäna allmänheten och sörja för regelbunden vintertrafik, genom koncession kunde tillförsäkras ett rättvist och rimligt skydd mot konkurrens från sporadiska sommartrafikföretag. Dessa senare dikteras ju icke av någon omsorg om trafiken utan drivas blott och bart av spekulationshänsyn eller andra motiv. Med hänsyn till de beklagliga konsekvenser, denna tillfällighetstrafik visat sig medföra, bör staten på ett eller annat sätt ingripa för att få fram ordning, rättvisa och trygghet i detta hänseende.

Så länge det nuvarande osäkerhetstillståndet fortfar, kan man ej begära att de reguljära trafikföretagen skola i den takt omständigheterna eljest kräva modernisera och föryngra båtbeståndet samt utvidga trafiken. De betydande kostnader, som måste vara förenade med en dylik modernisering, kunna ju vara bokstavligen kastade i sjön, därest ingen trygghet finnes för att rena säsongföretag dyka upp för att tunna ut sommarförtjänsterna till det orimliga. Därest inga nya trafikföretag finge tillstånd att driva persontrafik i regelbunden fart utan föregående behovsprövning, skulle det däremot skapas trygghet och ordning i trafikförhållandena, och det vore lättare att investera kapital till välbehövliga förbättringar i trafikhänseende, vilka ytterst skulle komma den trafikerande allmänheten till godo. Man fick också därmed garantier mot ett förödande priskrig mellan konkurrenser och satte en ganska effektiv spärr för en icke önskvärd invasion till skärgårdsöarna.

Med hänsyn till vad som ovan anförts får jag fördenskull hemställa till riksdagen

att besluta om utredning huruvida och i vad mån det är möjligt att koncessionera skärgårdstrafiken för passagerarebefordran i regelbunden fart.

Stockholm den 24 januari 1937.

Ernst V. Olsson,
Staxäng.